CONCEPT Verslag gesprek gemeente (B&[redacted]) en UvA (CvB)

Aanwezig *Gemeente Amsterdam:* Mw. M. van Doorninck, Mw. M. ten Bruggencate, Mw. I. Griek, [redacted]
UvA: Mw. G. ten Dam, Dhr. J. Lintsen, Mw. [redacted] D. [redacted]

Afwezig Mw. T. Meliani, dhr. M. Mos (*beiden gemeente Amsterdam*)

Datum overleg 28 november 2019

1. Opening en mededelingen

Mw. van Doorninck opent de vergadering. Het overleg start met een korte voorstelronde.
Mw. Meliani laat zich verontschuldigen i.v.m. een andere afspraak, [redacted]

2. Ontwikkeling Universiteitskwartier

Dhr. Lintsen licht de ontwikkeling van het Universiteitskwartier toe aan de hand van een korte presentatie. De UvA heeft vier campussen. Naast het Universiteitskwartier zijn dat de Roeterseilandcampus, Amsterdam Science Park en het Amsterdam Medical Business Park (bij het AMC). Het Universiteitskwartier wordt campus voor de Faculteit der Geesteswetenschappen en centrale UvA-voorzieningen als de UB, de aula en de huisvesting van het CvB met de bestuursstaf.

Een belangrijke pijler van Geesteswetenschappen in het gebied is valorisatie. Als onderdeel daarvan is kort geleden het Humanities Lab opgericht. Mw. ten Bruggencate geeft aan dat ze recent aan een paneldiscussie van het Lab over toerisme in de stad deel heeft genomen en daar heel positief over is.

Dhr. Lintsen benadrukt ook de positieve samenwerking met de buurt, waar bewoners meer zijn dan buren, omdat ze letterlijk tussen de UvA-gebouwen in wonen. In de Meet-ups en bijeenkomst in Pakhuis de Zwijger hebben buren ook hun blijk van waardering uitgesproken naar de UvA en gemeente. Dhr. Lintsen complimenteert het stadsdeelbestuur voor hun initiatief om het participatieproces te intensiveren.

De ontwikkeling van het Universiteitskwartier kent ook haar complexiteiten. Het gebied ligt midden in het centrum van de stad, wat de bereikbaarheid een punt van aandacht maakt, zeker met de huidige staat van kades en bruggen.
Een andere complicerende factor zijn de momenten in relatie tot de duurzaamheidsambitie van de UvA. Op ASP realiseert de UvA een energieneutraal gebouw, dat lukt voor monumenten niet of is heel kostbaar. Daarom is BENG (Bijna Energieneutrale Gebouw) de ambitie in het Universiteitskwartier. De UvA wil verder andere stakeholders in het gebied meekrijgen in de verduurzaming van het Universiteitskwartier, onder andere door te werken met een bodemenergieconcept, waarbij een netwerk van WKO-bronnen (Warmte en Koude Opslag) wordt gerealiseerd. Mw. van Doorninck vindt

het positief dat de UvA de ontwikkeling van het gebied zo duurzaam oppakt. Voorts geeft zij aan dat er meer goede voorbeelden in de stad zijn op het gebied van bodemenergie, zo ontwikkelt Artis vergelijkbare plannen met onder andere het KIT. Het is goed om van elkaar te leren.

De realisatie van het Universiteitskwartier is voor de UvA een forse investeringsopgave. In de afgelopen 15 jaar zijn reeds drie projecten aangepakt en in de komende worden nog acht projecten aangepakt, waarvan er twee al in uitvoering zijn. De investeringsopgave is fors, maar nu nog acceptabel. De UvA kan maximaal 12% van haar begroting uitgeven aan huisvesting. Mw. ten Dam vult aan dat dit een heel hard kader en sturingsmiddel is, waar we niet boven kunnen komen. Als wordt voorzien dat de UvA buiten deze kaders gaat dan kunnen plannen niet worden gerealiseerd of wordt er getemporiseerd.
De planning is vooralsnog dat de projecten in een periode van zes jaar worden gerealiseerd. Als de plannen zijn uitgeschreven, dan maakt de UvA een exacte planning van de fasering waarin de gebouwen worden aangepakt.
Dhr. Lintsen benadrukt dat naast de eerder besproken complexiteiten zich ook tegenvallers kunnen voordoen, die buiten ons beider macht liggen, vergelijkbaar met de huidige problematiek rondom stikstof en PFAS.

Mw. van Doorninck stelt voor dat zodra het SMP gereed is het goed is als het CvB en wethouders weer om tafel gaan om te kijken welke mogelijke obstakels we al kunnen voorzien. Dan maken we gezamenlijk een inschatting en kunnen we het proces stroomlijnen en dicht bij elkaar blijven. Mw. ten Bruggencate stelt voor in deze setting 2x per jaar bijeen te komen. Dhr. Lintsen geeft aan dat de overlegstructuur een combinatie van een bestuurlijk en hoog-ambtelijk kunnen zijn. Als voorbeeld noemt hij Stan Kaatee (directeur Economische Zaken) en Esther Agricola (directeur Ruimte en Duurzaamheid). 5.1,2,e stelt dat zij ook graag aansluit en 5.1,2,e vult aan dat het goed is als ook de directeur van V&OR wordt uitgenodigd.

3. Actualiteiten

Een concrete casus die nu speelt tussen de gemeente en UvA is de nieuwe UB. Vorig jaar heeft de UvA het definitieve besluit genomen om het plan uit te voeren. Dhr. Lintsen geeft aan dat de UvA in het project al vele miljoen meerkosten heeft, omdat de wijze van uitvoering zoals in het ontwerp bedacht was niet mogelijk bleek toen in de aanbesteding de aannemers met de plannen aan de slag gingen. Dit leidde tot een andere aanpak van de renovatie en specifiek de onderkeldering. Begin dit jaar heeft de UvA daarvoor een aanvraag tot wijziging van de omgevingsvergunning ingediend. Daarbij heeft de UvA verzuimd om een aanvullende monumentenvergunning aan te vragen, maar de gemeente heeft de UvA daar ook niet op gewezen, zoals conform de ondertekende Regeling uit 2012 wel is afgesproken.
De discussie richt zich op het zagen van gaten om de jukken te kunnen plaatsen die het gebouw opvijzelen. Aan de hand van foto's licht dhr. Lintsen de situatie toe. De voorgestelde positie van het zagen in de knik is niet akkoord voor M&A en zij hebben daarover een negatief advies aan het DB gegeven. Dhr. Lintsen geeft aan dat hij dit goed begrijpt vanuit de optiek van M&A, maar het lijkt er voor de UvA op dat er geen integrale afweging door het DB gemaakt kan worden. In het BO van 26 november jl. is afgesproken dat de UvA een contra-expertise kan laten uitvoeren. Dit is in gang gezet door de UvA en begin volgende week worden de resultaten verwacht. Indien de contra-expertise leidt tot nieuwe inzichten, dan wil de UvA aansturen op een akkoord, waarbij de gemeente ook de nodige voorwaarden rondom uitvoering en aannemer voor het herstel van de gaten kan stellen. M&A heeft eerder aangegeven ook een mock-up te verlangen, maar dit is voor UvA geen optie, vanwege de lange doorlooptijd van het maken van een dergelijke mock-up en vertraging die dit geeft.

Dhr. Lintsen geeft aan dat de huidige casus de UvA een onprettig gevoel geeft bij de besluitvormingsstructuur binnen de gemeente, waarbij adviezen van een dienst zo doorslaggevend zijn, dat er op stadsdeelniveau geen integrale afweging genomen lijkt te kunnen worden.

Mw. ten Dam stelt dat als de ontwikkeling van het Universiteitskwartier een bodemloze put dreigt te worden, dan bestaat de kans dat (deel)plannen niet door gaan en wordt de Faculteit der Geesteswetenschappen niet (gheel) verhuisd naar dit gebied.

Mw. van Doorninck geeft aan dat het er niet om gaat dat we moeten aansturen dat er geen fouten meer worden gemaakt, maar hoe we samen omgaan met fouten die optreden. Daarnaast is het goed om de risico's samen vooraf met elkaar vast te stellen. Dit gaat om de toekomst en daar moeten we elkaar aan houden.

5.1,2,e reageert op de contraexpertise die volgende week komt. Zij geeft aan dat M&A daar dan zorgvuldig, maar snel naar gaat kijken. Volgende week is op tijd om het document ook in de CRK te behandelen. Vervolgens kan het bestuurlijk behandeld worden en daar kan ook Mw. van Doorninck bij betrokken worden. Dhr. Lintsen geeft aan dat als er na bestudering door M&A nog aanvullende vragen of procesmatige toezeggingen (bijv. supervisor) nodig zijn, hij dit graag verneemt. 5.1,2,e vult aan dat er op korte termijn duidelijkheid nodig is over het zagen, omdat anders de bouw van de UB stil komt te liggen.

Mw. van Doorninck benoemt dat er vanuit de gemeente een meewerkende blik is, maar de gemeente heeft ook haar standaarden voor de zorgvuldigheid. Daarom is een goede en intensieve samenwerking tussen beide partijen heel belangrijk. Zij stelt dat we de moeilijke punten snel met elkaar op tafel moeten krijgen en daar een open gesprek over moeten voeren. Daarbij zullen we het niet altijd met elkaar eens zijn.
5.1,2,e geeft aan dat naast de rijksmonumentale status ook de kades en bruggen nu al een actueel risico zijn bij de bouw van de UB. Daar is hij nu al druk mee bezig met team Kades en Bruggen, omdat het de bouwlogistiek belemmert. Andere voorziene olifanten zijn de sloop van Theo Bosch en het optoppen van het Universiteitstheater á la Capital C.

Mw. ten Dam benadrukt dat het een heel mooi gebied is en waar de UvA veel geld in stopt, ook voor de samenleving en met respect voor de monumenten. Mw. ten Bruggencate erkent dit en geeft het filmpje van Zef Hemel als voorbeeld. Mw. van Doorninck wil graag ook verkennen hoe we de aanpak van het gebied en gebouwen breder kunnen inzetten in de stad. Laten we daarbij kijken hoe de UvA de voortrekkersrol kan nemen en de gemeente daar kan faciliteren.
5.1,2,e refereert aan de bijeenkomst van 26 november jl. in The Grand over duurzaamheid en hoe positief daarop wordt gereageerd richting gemeente en UvA over de ontwikkelingen in het Universiteitskwartier op dit gebied.

Besloten wordt na afronding van het Strategisch Masterplan weer in deze setting bijeen te komen en de belangrijkste mogelijke risico's te adresseren. Dit overleg vindt plaats in het Universiteitskwartier.